

JOZEF KOREŇ – VÝZNAMNÝ PEDAGÓG A AUTOR UČEBNÍC¹

Marcela DOMENOVÁ

Jozef Koreň

Medzi zaujímavé osobnosti regionálneho charakteru patrí pedagóg, stredoškolský profesor Jozef Koreň (1877 – 1969), ktorý dominantne pôsobil v období 1. polovice 20. storočia. Jeho prínos do dejín slovenského školstva a osvety, a to aj toho mimoprešovského, sa spája s tvorbou učebníc pre ľudové školy, a to v novom – slovenskom jazyku, ako si to vyžiadala situácia po vzniku 1. ČSR. V roku 2022 si pripomíname 145. výročie jeho narodenia a 53. výročie jeho úmrtia.

Jozef Koreň pochádzal z Liptovskej Mary (zaniknutá obec, okres Liptovský Mikuláš). Narodil sa 7. decembra 1887 v remeselníckej rodine a ako 9-ročným zomrel otec. Nižšie školy absolvoval v Liptovskej Teplej a v Ružomberku, kde pokračoval na piaristickom gymnáziu (zmaturoval v roku 1908). Následne študoval teológiu² a filozofiu na Evanjelickej teologickej akadémii v Bratislave (1908 – 1912)³ a dokonca absolvoval študijný pobyt v cudzine – v Edinburgu (1912 – 1913), kde sa zaujímal o filozofiu a históriu. Hodnotitelia jeho osobnosti uvádzajú, že ovládal latinský, grécky, nemecký, maďarský a anglický jazyk,⁴ a mal teda predpoklady pre prácu s jazykovednými i literárnymi dielami.

V školstve od ukončenia štúdia nepracoval a jeho ďalšie napredovanie zmenili aj vojnové udalosti. Vieme ho doložiť ako kaplána v slovenskom evanjelickom a. v. zbore v Budapešti (1913). Iný zdroj uvádza, že po návrate z cudziny v roku 1914 pôsobil ako kazateľ pri evanjelickej slovenskej cirkvi v Krajnon. Navyše mal počas 1. svetovej vojny pôsobiť ako poľný kurát, utrpel zranenie, pre ktoré nemohol naďalej vykonávať kňazské povolanie. Krátko mal pôsobiť v orgánoch evanjelickej cirkvi v Bratislave, resp. v roku 1919 ako tajomník Hooverovej komisie na referáte sociál-

- 1 Príspevok vznikol v rámci riešenia projektu APVV 19-0058 – *Multietnicita a multikonfesionalita a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi)*.
- 2 *Jozef Koreň. Personálna bibliografia*. Zost. Jozef REPČÁK. Prešov : ŠVK v Prešove, 1967, s. 1. Len E. Hleba uvádza iba štúdium teológie. Bližšie: HLEBA, Edmund. *Prešov a jeho osobnosti*. Prešov : Universum, 1997, s. 92-93.
- 3 Inde je škola uvádzaná ako Teologická evanjelická akadémia v Bratislave alebo ako Teologická akadémia uhorskej evanjelickej cirkvi v Bratislave. Bližšie: HAJSKÝ, Norbert. *Teologická akadémia uhorskej evanjelickej cirkvi v Bratislave a Slovenská evanjelická a. v. teologická akadémia ako prechodný stupeň medzi lýceom a fakultou*. Dostupné z: https://uniba.sk/fileadmin/ebf/testimonia_theologica/2008/akademia_tt_hajsky.pdf
- 4 BILÝ, Marián. Jozef Koreň (1887 – 1969). In *Nové obzory*, 21, 1979, s. 381.

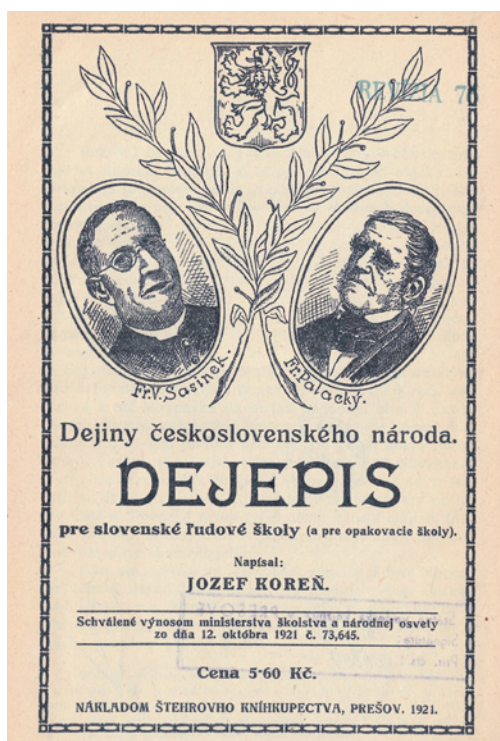
nej starostlivosti pri Ministerstve s plnou mocou pre správu Slovenska v Bratislave, ktorá mala na starosti stravovanie mládeže.⁵ Takto je doložený v Liptovskom Mikuláši, kde sa zriaďoval nový dištrikt evanjelickej a. v. cirkvi (ako nástupca potiského dištriktu). Tak sa dostáva aj k prepojeniu na Prešov, kolégium a potreby vzdelávania.

Prešovské evanjelické kolégium, tak ako iné školské ústavy, prešlo po vzniku prvej ČSR zmenami. Školská rada východného dištriktu zrušila Vyššie gymnázium Kolégia ev. a. v. potiského dištriktu, Učiteľský ústav Kolégia ev. a. v. potiského dištriktu, ako aj teologickú akadémiu⁶. Právnická akadémia sa presťahovala do Miškovca (marec 1919). Od 1. septembra 1919 sa otvorilo nové 8-ročné slovenské evanjelické kolegiálne gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským od 1. ročníka a okrem gymnázia sa od septembra 1919 zriadil aj učiteľský ústav s vyučovacím jazykom slovenským.⁷ Šlo v podstate o evanjelický mužský učiteľský ústav a práve J. Koreň bol pre nedostatok kompetentných osôb dočasne poverený vedením riaditeľskej agendy, pričom v Prešove bol od októbra 1919 (až do roku 1924), pričom sám aj vykonával pedagogickú činnosť (československý, t. j. slovenský jazyk), hospitačnú činnosť na vyučovaní, zostavil školský poriadok učiteľského ústavu.⁸ Ústav trpel nielen nedostatkom pedagógov (pôsobili tu interní, externí profesori, ako aj učitelia z iných škôl), ale aj finančným a materiálnym zabezpečením, vrátane adekvátnych učebníc a literatúry v slovenskom jazyku, ktoré si vyžiadali nové pomery.⁹ Potrebné bolo zabezpečiť aj chod cvičnej školy¹⁰ (zriadenej z bývalej evanjelickej ľudovej školy). V tomto období sa stre-

-
- 5 UHORSKAI, Pavel a kol. *Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry. 1, A – L*. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997, s. 140. Inde sa píše, že v rokoch 1914 – 1919 pôsobil ako kazateľ pri evanjelickej slov. cirkvi v Budapešti. LUKÁČ, Eduard. *Jozef Koreň: medailóny významných pedagógov východného Slovenska*. (Portréty významných pedagógov Slovenska). Prešov : Metodicko-pedagogické centrum, 2004, s. 1. V celku relevantné údaje poskytuje aj *Pedagogická encyklopédia Slovenska 1. A – O*. Bratislava : Veda vydavateľstvo SAV, 1984, s. 44.
 - 6 Názvy uvádzame v slovenskom jazyku.
 - 7 LUKÁČ, Eduard. *Stredné školy v Prešove do roku 1945*. Prešov : Privatpress, 2002, s. 64-68; GABZDILOVÁ, Soňa. *Možnosti a obmedzenia. Vzdelávanie v jazyku maďarskom na Slovensku 1918 – 1938*. Košice : Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Spoločensko-vedný ústav Košice, 2017, s. 27-28; II. *Ročná zpráva kolleg. gymnázia vých. dištriktu evanj. a. v. cirkvi na Slovensku v Prešove za školský rok 1920-21*. Prešov : Tlačiareň sv. Mikuláš, 1921, s. 16.
 - 8 Bližšie: LUKÁČ, Eduard. *Evanjelici v školských dejinách Prešova v 20. storočí: vybrané osobnosti: Jozef Koreň, Stanislav Treybal, Ervín Lazar*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2013, s. 43-45.
 - 9 KOREŇ, Jozef. Začiatky slovenského školstva v Prešove. In: *Pamätnica Prešovského kolégia 1667 – 1967*. Prešov : MNV, 1967, s. 107. V roku 1924 bol kolegiálny učiteľský ústav poštátnený, splynul so štátnym česko-slovenským ženským učiteľským ústavom (1924/25) a vznikol štátny československý koedukačný učiteľský ústav. ŽILKA, Július. Slovenské ev. kolegiálne gymnázium 1918 – 1944. In: *Pamätnica Prešovského kolégia 1667 – 1967*. Prešov : MNV, 1967, s. 66-67; LUKÁČ, Eduard. *Jozef Koreň: medailóny významných pedagógov východného Slovenska*. (Portréty významných pedagógov Slovenska). Prešov : Metodicko-pedagogické centrum, 2004, s. 5.
 - 10 Bližšie: LUKÁČ, Eduard. *Evanjelici v školských dejinách Prešova v 20. storočí: vybrané osobnosti: Jozef Koreň, Stanislav Treybal, Ervín Lazar*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2013, s. 27.

tol s pedagógmi ako Ján Straka, Július Müller alebo Ludovít Remeník (cvičný učiteľ na kolegiálnom učiteľskom ústave), s ktorým následne spolupracoval pri tvorbe učebníc.¹¹ J. Koreň na nich pracoval už v čase pôsobenia na učiteľskom ústave vidiac potrebu praktických pomôcok pre učiteľov na zabezpečenie vzdelávacieho procesu. Jeho učebnice vychádzali hlavne v 20. – 30. rokoch. 20. storočia, viaceré aj opakované. Zaujímavé sú aj jeho postrehy k danej dobe a stavu prešovského školstva.¹²

V šk. r. 1923/24 bol J. Koreň dočasne poverený aj administratívnym vedením kolegiálneho gymnázia,¹³ no od šk. r. 1924/25 a 1925/26 pôsobil na Štátnej priemyselnej škole chemickej v Banskej Štiavnici, kde vyučoval zemepis, dejepis a nemčinu. Mal na starosti správu dvoch zbierok.¹⁴ Následne sa vrátil do Prešova, v ktorom pracoval až do odchodu do dôchodku. Miestom výkonu práce sa stala Štátna priemyselná škola v Prešove¹⁵ (1926 – 1952, s prestávkou v roku 1945,

Koreň, Jozef. *Dejiny československého národa. Dejepis pre slovenské ľudové školy (a pre opakovacie školy). Prešov 1921 - titulný list učebnice.*

- 11 BILÝ, Marián. Jozef Koreň (1887 – 1969). In *Nové obzory* 21, 1979, s. 382.
- 12 KOREŇ, Jozef. Začiatky slovenského školstva v Prešove. In *Pamätnica Prešovského kolégia 1667 – 1967*. Prešov : MNV, 1967, s. 107.
- 13 LUKÁČ, Eduard. Jozef Koreň – významný prešovský pedagóg, osvetový pracovník a autor učebníc. In: *Osobnosti prešovského školstva v historickom kontexte 17. – prvej polovice 20. storočia. Zborník abstraktov elektronických verzii príspevkov na CD-ROM*. Ed. Darina VASILOVÁ. Prešov : Michal Vaško, 2004, s. 38. Obe školy uvádza *Pedagogická encyklopédia Slovenska 1. A – O*. Bratislava: Veda vydavateľstvo SAV, 1984, s. 441; LAZAR, Ervín. Vedecká činnosť na Prešovskom kolégiu. In *Prešovské kolégium v slovenských dejinách*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1967, s. 220.
- 14 *Výročná správa Štátnej priemyselnej školy v Banskej Štiavnici za školský rok 1925 – 1926*. B. Štiavnica : Tlačou vdovy a syna Augusta Joergesa, 1926, s. 32. Dostupné aj online: <http://digit.spgk.sk/VYROCNE%20SKOLSKE%20SPRAY/VYR%20SKOL%20SPRAY%20SLOV%20SKOL/%C5%A0t%C3%A1t.%20priem.%20%C5%A1kola%20v%20Ban.%20%C5%A0tiavnici/V%C3%BDr.%20zpr.%20%C5%A0t%C3%A1t.%20%C4%8D-sl.%20priem.%20%C5%A1koly%20v%20Ban.%20%C5%A0tiav.%201925-26.pdf>
- 15 Išlo o jednu z prvých odborných škôl na území mesta Prešov a patrí medzi najstaršie priemyselné školy na Slovensku, ktorá pôsobila na základe reorganizácie od roku 1919 ako štátna priemyselná škola. Nadväzovala na odbornú školu pre stolárov (1913/14). Škola zmenila viackrát názov, v roku 1949 napr. Štátna priemyselná škola Pamäti Dukelských hrdinov v Prešove. PIŠTEY, Jozef. Z histórie školy. In: *60 rokov Strednej priemyselnej školy pamäti Duklianských hrdinov v Prešove 1919 – 1979*. Prešov : SPŠ PDH v Prešove, 1979, s. 9-11.

keď bol poverený funkciou riaditeľa pri obnovení učiteľského ústavu/ Štátnej učiteľskej akadémie v Prešove¹⁶).

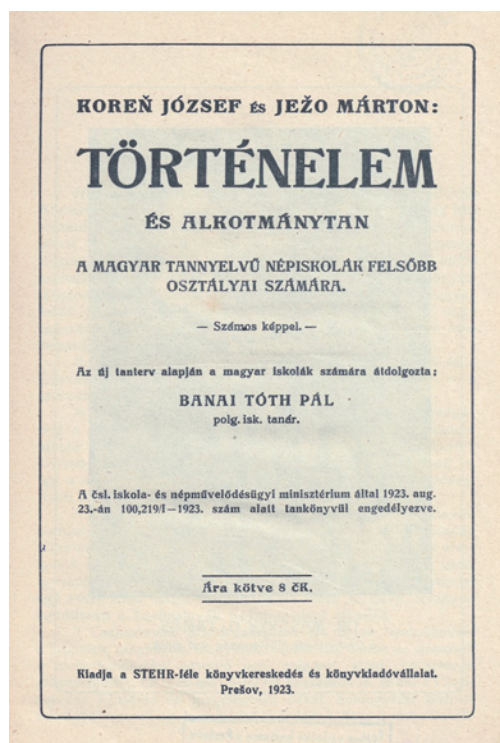
Učil najmä slovenčinu, menej nemčinu (a to aj vo vojnových rokoch) či živnostenské písomnosti.¹⁷ V rámci mimoškolskej činnosti bol napr. v r. 1935/36 predsedom neštátnych Fondov pre podporu chudobných žiakov pri štátnej priemyselnej škole, v šk. r. 1940/41 spolu s J. Hubáčkom dozeral na činnosť samovzdelávacieho krúžku Hviezdoslav. Okrem toho J. Koreň vyučoval na kurze slovenčiny, ktorý pre štátnych úradníkov usporiadala miestna osvetová komisia. Napísal dielo *Základné otázky jazykovedy* (vyšlo aj tlačou Prešov, Nakladateľstvo V. Baník a spol., 1940), zúčastnil sa na vlastivednom kurze, usporiadanom Spolkom profesorov Slovákov v Bratislave.¹⁸ Samovzdelávací krúžok Hviezdoslav podporoval aj v priebehu 40. rokov, dokonca organizoval a pripravoval svojich žiakov na recitačné preteky stredných škôl v Prešove. Zabezpečoval exkurzie pre žiakov do blízkeho okolia. Okrem výchovno-vzdelávacieho procesu bol organizátorom kultúrneho života Prešova (osvetová činnosť, prednášková činnosť) a pôsobil ako člen redakčnej rady týždenníka *Slovenský svet* a ako spoluredaktor časopisu *Učiteľský pedagogický časopis*.¹⁹

V rámci mimoškolských aktivít si vykazoval aj iné autorské a zostavovateľské aktivity, najmä v kontexte prípravy učebných textov pre žiakov zo slovenského jazyka a v slovenskom jazyku. Z jeho učebníc sa na priemyselnej škole či na kolegiálnom gymnáziu nevyučovalo (ale vyučovalo sa v súlade s učebnicami schválenými ministerstvom školstva a národnej osvety). On sa venoval príprave učebníc pre ľudové školy, pričom reflektoval na aktuálne spoločenské i vzdelávacie potreby. Reálne šlo o viac predmetov, najmä slovenský jazyk, niektoré učebnice zostavil, iné prepracoval (ako *Krátky návod k Fonomimickému šľabikáru*. Prešov 1920). Musel vynaložiť aj vlastnú tvorivú činnosť pri výbere a spracovaní učiva pre ten-ktorý ročník. Šlo i o cvičebnice (*Cvičebnica jazyka slovenského pre ľudové školy*. IV. diel (pre štvrtý a piaty školský rok). Prešov 1930; *Cvičebnica jazyka slovenského pre ľudové školy*. II. diel (pre

-
- 16 Údaje sa čiastočne nezhodujú. LUKÁČ, Eduard. Jozef Koreň – významný prešovský pedagóg, osvetový pracovník a autor učebníc. In *Osobnosti prešovského školstva v historickom kontexte 17. – prvej polovice 20. storočia*. Zborník abstraktov elektronických verzii príspevkov na CD-ROM. Ed. Darina VASILOVÁ. Prešov : Michal Vaško, 2004, s. 38-39; BILÝ, Marián. Jozef Koreň (1887 – 1969). In *Nové obzory* 21, 1979, s. 382; *Výročná správa Štátnej priemyselnej školy v Prešove 1944-45 a 1945-46*. Prešov : Ivan Benko a spol., 1946, s. 10. Ale ako naznačuje nový výskum, J. Koreň v Prešove v šk. r. 1926/27 neučil len na tejto škole, ale aj na evanjelickom kolégiu ako výpomocný profesor pre československý jazyk. *Výročná zpráva prešovského kolegia vých. dištriktu ev. a. v. cirkve na Slovensku za šk. rok 1926/27*. Podáva Správa kolegia. Prešov : Tlačou kníhtlačiarne A. Kóscha v Prešove, [1927], s. 24-25.
- 17 V povojnovom období mal pre nedostatok pedagógov zabezpečovať aj dejepis, občiansku náuku, živnostenskú náuku. LUKÁČ, Eduard. *Jozef Koreň: medailóny významných pedagógov východného Slovenska*. (Portréty významných pedagógov Slovenska). Prešov : Metodicko-pedagogické centrum, 2004, s. 6.
- 18 *Výročná zpráva štátnej čl.priemyselnej školy v Prešove za školský rok 1935/36*. Prešov : Tlačou kníhtlačiarne „Sv. Mikuláš“ v Prešov, s. 9-10; *Výročná správa štátnej slovenskej priemyselnej školy v Prešove, za školský rok 1940-41*. Prešov : V. Baník a spol., kníhtlačiareň, 1941, s. 30.
- 19 *Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990)*. III. zväzok, K – L. Martin : Matica slovenská, 1989, s. 176.

tretí postupný ročník). Praha – Prešov 1934), literárne učebnice pre slovenské ľudové školy, resp. pre školy s vyučovacím jazykom maďarským, dejiny literatúry (*Ilustrované dejiny slovenskej literatúry*. Prešov 1921), o učebnice vlastivedy a zemepisu (*Domoveda župy Košickej*. Prešov 1923; *Naša rodná zem*. Vlastiveda pre IV. postupný ročník ľudových škôl. Praha – Prešov 1935), dejepisu (*Dejiny československého národa*. Dejepis pre V. a VI. triedu slovenských ľudových škôl (a pre opakovacie školy). Prešov 1921). Doložiť vieme aj vyššie spomenutú príručku z jazykovedy či iné práce z výučby jazyka a gramatik (napr. *Veta a rozbor vetný*. Príručka ku skúškam učiteľskej dospelosti a spôsobilosti s ukážkami vetného rozboru Praha Prešov 1937), inú z logiky (*Logika*. I. – II. diel. Prešov 1923),²⁰ pričom sa opieral o základné filozofické diela. Prekladal z nemčiny (*Mann, Thomas. Spisovateľ a spoločnosť*. Bratislava 1958) a jeho vlastná rozsiahla historicko-teoretická rozprava *Myslenie a reč* ostala v rukopise.²¹

Na niektorých učebniciach spolupracoval s kolegami. Jedným z nich bol Ľudovít Remeník – išlo o učebnice z oblasti geografie, didaktiky a doposiaľ neocenenej fonomimickej metódy (ako napr. *Rukoväť názorného vyučovania pre 1. a 2. triedu slovenských ľudových škôl*. Prešov 1920; *Krátky návod k Fonomimickému šľabikáru*. Prešov 1921; *Földrajz beszédértelmem – gyakorlati alapfogalmakkal és Szlovenszko ismertetésével a szlovenszko magyar tannyelvű népiskolák III-IV. oszt. számára*. Prešov 1920; *Zemepis obsahujúci základné pojmy z názorného vyučovania a soznamovanie Slovenska pre III. a IV. triedu ľudových škôl*. Prešov 1920 a i.), ďalším Martin Bežo (*Történelem és alkotmánytan a magyar tannyelvű népiskolák felsőbb osztályai számára. Számos képpel...* Prešov 1923), ale zemepisu a vlastivede sa venoval aj s Karolom Lukáčom (*Zemepis pre slovenské ľudové školy*. Prešov 1923; *Základné poučky zemepisné a zemepis župy košickej (XX)*. Príručka pre

Koreň, Jozef - Ježo, Martin.
Történelem és alkotmánytan...
Prešov 1923 - titulný list učebnice.

- 20 Učebnicu Logiky J. Červenka pokladá za najlepšiu knihu tohto odboru v staršej československej filozofickej literatúre. ČERVENKA, Jaromír. Prešovské Evanjelické kolégium v dejinách filozofie. In *Sborník prác evanj. Kolegiálneho slovenského gymnázia v Prešove*. Zost. Ervín LAZAR, Július ŽILKA. Prešov : Nákladom Ev. kol. gymnázia, 1940, s. 136; LAZAR, Ervín. Vedecká činnosť na Prešovskom kolégiu. In *Prešovské kolégium v slovenských dejinách*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1967, s. 220.
- 21 UHORSKAI, Pavel a kol. *Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry*. 1, A – L. Liptovský Mikuláš : Tranoscus, 1997, s. 140.

III. ročník ľudových škôl. Prešov 1923; *Csehszlovák honismeret földrajz történelmi és alkotmánytani alapismeretekkel a szlovenszkói magyar tannyelvű népiskolák számára*. Prešov 1924) a spolupracoval aj s kolegami, ktorí tieto učebnice prekladali do maďarského jazyka – ako Pál Banai Tóth, Ferenc Vincze.²² Ako vidno, vydania učebníc sa viažu najmä na mesto Prešov a Štehtrovo kníhkupectvo,²³ ktoré bolo arizované, pričom sa profilovalo práve na distribúciu učebníc, školských pomôcok. Ďalšia skupina dokumentov sa spája s Prahou a Československou grafickou úniou. Jeho učebnice a pedagogické dielo podrobnejšie spracoval literárny historik E. Lazar, pričom konštatoval, že boli na svoju dobu, ako aj pre svoj obsah neoceniteľným prínosom pre vtedajšie slovenské školstvo.²⁴

Jozef Koreň zomrel 15. júla 1969 a je pochovaný na prešovskom hlavnom cintoríne, pričom jeho hrobové miesto evidujeme už dlhšie, žiaľ, s nevyplateným nájomom. Výskum tejto osobnosti a jej diela a prínosu pre dejiny školstva v 1. polovici 20. storočia si zasluhuje väčšiu pozornosť aj v súčasnosti, keďže ide o človeka, ktorý svoj profesijný život zasvätil pedagogickej činnosti vo všetkých jej rozmeroch.

Zoznam bibliografických odkazov:

Pramene

II. Ročná zpráva kolleg. gymnázia vých. dištriktu evanj. a.v. cirkvi na Slovensku v Prešove za školský rok 1920-21. Prešov : Tlačiareň sv. Mikuláš, 1921, s. 16.

Výročná správa Štátnej priemyselnej školy v Banskej Štiavnici za školský rok 1925 – 1926. B. Štiavnica : Tlačou vdovy a syna Augusta Joergesa, 1926, s. 32.

Výročná správa Štátnej priemyselnej školy v Prešove 1944-45 a 1945-46. Prešov : Ivan Benko a spol., 1946, s. 10.

Výročná správa štátnej slovenskej priemyselnej školy v Prešove, za školský rok 1940-41. Prešov : V. Baník a spol., kníhtlačiareň, 1941, s. 30.

Výročná zpráva prešovského kolegia vých. dištriktu ev. a. v. cirkve na Slovensku za šk. rok 1926/27. Podáva Správ kolegia. Prešov : Tlačou Kníhtlačiarnie A. Kóscha v Prešove, [1927], s. 24 – 25.

Výročná zpráva štátnej čl.priemyselnej školy v Prešove za školský rok 1935/36. Prešov : Tlačou kníhtlačiarnie „Sv. Mikuláš“ v Prešov, s. 9 – 10.

Použitá literatúra:

BILÝ, Marián. Jozef Koreň (1887 – 1969). In *Nové obzory*, 21, 1979, s. 381 – 383.

22 Časť jeho edičnej a publikačnej činnosti cez „bibliografiu“ evidujeme v LUKÁČ, Eduard. *Jozef Koreň: medailóny významných pedagógov východného Slovenska*. (Portréty významných pedagógov Slovenska). Prešov : Metodicko-pedagogické centrum, 2004, s. 10-14 alebo LUKÁČ, E. *Evanjelici v školských dejinách Prešova v 20. storočí: vybrané osobnosti: Jozef Koreň, Stanislav Treybal, Ervín Lazar*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2013, s. 37-41.

23 Alebo Stehtrovo kníhkupectvo a nakladateľstvo, podľa V. Brezu firma značená ako Jozef Stehr, činná 1919 – 1940.

24 LAZAR, Ervín. Pedagogické dielo Jozefa Koreňa. In *Zborník prác Krajského pedagogického ústavu v Prešove*, roč. 1, 1967, s. 107-114.

- ČERVENKA, Jaromír. Prešovské Evanjelické kolégium v dejinách filozofie. In *Sborník prác evanj. Kolegiálneho slovenského gymnázia v Prešove*. Zost. Ervín LAZAR, Július ŽILKA. Prešov : Nákladom Ev. kol. gymnázia, 1940, s. 136.
- GABZDILOVÁ, Soňa. *Možnosti a obmedzenia. Vzdelávanie v jazyku maďarskom na Slovensku 1918 – 1938*. Košice : Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Spoločenskovedný ústav Košice, 2017. 153 s. ISBN 978-80-972693-3-3.
- HAJSKÝ, Norbert. *Teologická akadémia uhorskej evanjelickej cirkvi v Bratislave a Slovenská evanjelická a. v. teologická akadémia ako prechodný stupeň medzi lýceom a fakultou*. Dostupné na: https://uniba.sk/fileadmin/ebf/testimonia_theologica/2008/akademlia_tt_hajsky.pdf
- HLEBA, Edmund. *Prešov a jeho osobnosti*. Prešov : Universum, 1997, s. 92 – 93. ISBN 80-967753-0-8.
- Jozef Koreň. *Personálna bibliografia*. Zost. Jozef REPCÁK. Prešov : ŠVK v Prešove, 1967, s. 1.
- KOREŇ, Jozef. Začiatky slovenského školstva v Prešove. In *Pamätnica Prešovského kolégia 1667 – 1967*. Prešov : MNV, 1967, s. 107.
- LAZAR, Ervín. Pedagogické dielo Jozefa Koreňa. In *Zborník prác Krajského pedagogického ústavu v Prešove*, roč. 1, 1967, s. 107-114.
- LAZAR, Ervín. Vedecká činnosť na Prešovskom kolégiu. In *Prešovské kolégium v slovenských dejinách*. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1967, s. 207 – 223.
- LUKÁČ, Eduard. *Evanjelici v školských dejinách Prešova v 20. storočí: vybrané osobnosti: Jozef Koreň, Stanislav Treybal, Ervín Lazar*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2013, s. 25 – 48. ISBN 978-80-555-1046-0.
- LUKÁČ, Eduard. Jozef Koreň – významný prešovský pedagóg, osvetový pracovník a autor učebníc. In *Osobnosti prešovského školstva v historickom kontexte 17. – prvej polovice 20. storočia. Zborník abstraktov elektronických verzií príspevkov na CD-ROM*. Ed. Darina VASILOVÁ. Prešov : Michal Vaško, 2004, s. 38 – 39.
- LUKÁČ, Eduard. *Jozef Koreň: medailóny významných pedagógov východného Slovenska*. Prešov : Metodicko-pedagogické centrum, 2004. 19 s. ISBN 80-8045-349-7.
- LUKÁČ, Eduard. *Stredné školy v Prešove do roku 1945*. Prešov : Privatpress, 2002, s. 64 – 68. ISBN 80-968608-2-8.
- PIŠTEY, Jozef. Z histórie školy. In *60 rokov Strednej priemyselnej školy pamäti Duklianskych hrdinov v Prešove 1919 – 1979*. Prešov : SPŠ PDH v Prešove, 1979, s. 9 – 11.
- Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990)*. III. zväzok, K – L. Martin : Matica slovenská, 1989, s. 176. ISBN 80-7090-019-9.
- UHORSKAI, Pavel a kol. *Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry. 1, A – L*. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997, s. 140. ISBN 80-7140-143-9.
- ŽILKA, Július. Slovenské ev. kolegiálne gymnázium 1918 – 1944. In *Pamätnica Prešovského kolégia 1667 – 1967*. Prešov : MNV, 1967, s. 66 – 67.